

Praha 3. 4. 2007

9

Ekonomické výsledky nemocnic za rok 2006

Economical results of hospitals in the Czech Republic for the year 2006

Souhrn

Za rok 2006 činily celkové náklady 169 nemocnic-právních subjektů 97,3 mld. Kč, celkové výnosy dosáhly 98,3 mld. Kč. K 31. 12. 2006 měly nemocnice pohledávky z obchodního styku ve výši 11,6 mld. Kč, z toho 2,4 mld. Kč představovaly pohledávky po lhůtě splatnosti. Objem závazků z obchodního styku se rovnal 13,0 mld. Kč, na závazky po splatnosti připadalo 3,8 mld. Kč.

Summary

The total costs of 169 hospitals reached 97,3 thousand mill. CZK in 2006, total returns were 98,3 thousand mill. CZK. Hospitals had claims from trade relations amounting to 11,6 thousand mill. CZK as of 31. 12. 2006, out of that 2,4 thousand mill. CZK after due date. The volume of obligations from trade relations amounted to 13,0 thousand mill. CZK, out of that 3,8 thousand mill. CZK after due date.

Za rok 2006 dosáhly celkové **náklady** nemocnic 97,3 mld. Kč, meziročně tak vzrostly o 8,7 %. Kromě nákladů na krev a nákladů na potraviny všechny ostatní sledované nákladové položky vykázaly oproti roku 2005 nárůst, a to v rozmezí od 2 % (náklady na zdravotnické prostředky) do 20 % (náklady na léčiva). Výraznější zvýšení nákladů na léčiva, odpisy a ostatních (tj. specificky nesledovaných) nákladů se promítlo i v jejich vyšším meziročním procentním zastoupení ve struktuře nákladů. Největší nákladovou položku nemocnic stále představují osobní náklady, ke konci roku 2006 tvořily 43,7 % nákladů (v roce 2005 to bylo 44,0 %).

K 31. 12. 2006 náklady nemocnic, které hospodaří jako obchodní společnosti a jsou ve vlastnictví krajských nebo městských úřadů, činily 13,1 mld. Kč. Podíl nákladů těchto zařízení ve skupině, kde zřizovatelem je jiná právnická osoba nebo církev, tak vzrostl z 54 % (k 31. 12. 2005) na 64 %.

Celkové **výnosy** nemocnic dosáhly k 31. 12. 2006 hodnoty 98,3 mld. Kč, což představuje meziroční zvýšení tohoto ukazatele o 9,4 %. Tržby od zdravotních pojišťoven meziročně vzrostly o 8,0 % a na příjmech nemocnic se podílely 79 %. Ve sledovaném období byla výnosová stránka nemocnic podstatně posílena vlivem provozních dotací, které byly formou mimořádného příspěvku ve výši 1,8 mld. Kč poskytnuty Ministerstvem zdravotnictví vybraným přímo řízeným nemocnicím na oddlužení. Objem dotací se u této skupiny nemocnic zvýšil 4x oproti stejnému období minulého roku a na výnosech se tak podílel 5 %, zatímco v roce 2005 to bylo 1,5 %. U nemocnic dalších zřizovatelů se pohyboval podíl příspěvků od zřizovatele od 1 do 4 %. Výjimku tvořily nemocnice ostatních centrálních orgánů s 32 %, u nichž je podíl dotací na celkových výnosech tradičně vyšší.

Výnosy nemocnic - obchodních společností ve vlastnictví krajských nebo městských úřadů byly ke konci roku 2006 13,1 mld. Kč. Podíl jejich výnosů se tak v kategorii

soukromých a církevních nemocnic obdobně jako u nákladů zvýšil, a to z 52 % v roce 2005 na 63 % na konci sledovaného období.

Opatření ke stabilizaci hospodaření přímo řízených nemocnic spolu s uplatňováním vyhlášky Ministerstva financí č. 549/2004 Sb. nepochybně přispěly k celkovému kladnému **výsledku hospodaření nemocnic** za rok 2006. Aplikace zmíněné vyhlášky, která u příspěvkových organizací stanoví postup při nekrytí fondu reprodukce majetku finančními prostředky, tak ovlivňuje celkovou výši nákladů (snížení prostřednictvím odpisů), popř. úroveň výnosů (zvýšení). Takto zlepšený hospodářský výsledek používají subjekty na úhradu ztrát minulých let. K 31. 12. 2006 měla zjištěná výše zúčtování nekrytého fondu reprodukce majetku hodnotu 916 mil. Kč.

Příznivě se v roce 2006 vyvíjely **pohledávky z obchodního styku**. Jejich celkový stav se meziročně snížil o 19 %. Ještě k výraznějšímu poklesu došlo u pohledávek po prošlé lhůtě splatnosti, u nichž se jejich objem zmenšil o 58 %. K pozastavení růstu pohledávek došlo již koncem roku 2005 vlivem odkupu pohledávek zdravotních pojišťoven za neplaticími podniky. Vývoji pohledávek v průběhu roku 2006 napomohly zřejmě 2 předsunuté platby státu ve prospěch VZP a zvýšení vyměřovacího základu pojistného u tzv. „státních“ pojištěnců.

Podíl pohledávek po lhůtě splatnosti se meziročně snížil z 41 % na 21 %, a to jak celkově, tak u všech sledovaných skupin nemocnic. Z pohledávek po lhůtě splatnosti se zejména snížily pohledávky v časovém intervalu 31 až 90 dnů a do 30 dnů.

Výše celkových pohledávek z obchodního styku krajských a městských nemocnic - obchodních společností byla ve sledovaném roce 1,4 mld. Kč, z toho 16 % tvořily neuhrazené pohledávky po termínu splatnosti.

Již dříve zmíněné poskytnutí finančních prostředků na oddlužení vybraných nemocnic přímo řízených MZ znamenalo vylepšení celkového stavu **závazků z obchodního styku** nemocnic v roce 2006. Meziročně se úhrnná hodnota tohoto ukazatele snížila o 15 %. Závazky po lhůtě splatnosti poklesly proti roku 2005 o 45 %. Podíl neuhrazených závazků v termínu byl 29 % k 31. 12. 2006, zatímco na konci roku 2005 činil 45 %. Jelikož dodatečné peníze vlády byly určeny k úhradě „starších“ závazků po lhůtě splatnosti, klesl meziročně zejména objem závazků nad 90 dní.

Objem závazků z obchodního styku krajských a městských nemocnic - formy akciových společností a s.r.o. činil ke konci sledovaného období 1,6 mld. Kč, z toho 40 % připadalo na nezaplacené závazky po splatnosti.

Prezentovaná data pochází od 169 nemocnic - právních subjektů, které za období k 31. 12. 2006 odevzdaly příslušný statistický výkaz o ekonomice (včetně ukončených v průběhu sledovaného roku). Do kategorií krajských, městských a obecních nemocnic jsou zařazeny pouze ty subjekty, které fungovaly ve sledovaném období jako příspěvkové organizace, popř. obecně prospěšná společnost. Nemocnice, převedené krajskými nebo obecními úřady na obchodní společnosti, jsou zahrnuty do skupiny subjektů, u nichž je zřizovatelem jiná právnická osoba, popř. církev.

Pro hodnocení ukazatelů bylo použito srovnání se stejným obdobím minulého roku. Rozdíl v počtu hodnocených zpravodajských jednotek (190 v roce 2005) byl způsoben zejména začleněním dříve (tj. v roce 2005) samostatných právních subjektů pod jiný právní subjekt. Zařízení, u nichž z různých důvodů (ukončení činnosti, začlenění pod nezdravotnický právní subjekt, neodevzdání výkazu) nejsou údaje za rok 2006 k dispozici, neovlivňovala podle dat roku 2005 podstatným způsobem sledované ekonomické veličiny. Výše jejich nákladů představovala 1 % celkové hodnoty.

Vypracovala: Ing. Zdeňka Nováková

Náklady, výnosy, hospodářský výsledek nemocnic k 31.12.2006 podle zřizovatele

rezorty celkem

Nemocnice podle zřizovatele	Počet ¹⁾	Náklady	Výnosy	z toho provozní dotace od zřizovatele	Hospodářský výsledek
MZ	19	46 115	46 738	2 406	623
Kraj (příspěvkové organizace)	49	23 462	23 445	463	-17
Obec, město (příspěvkové organizace)	21	4 773	4 789	202	16
Jiná právnická osoba, církev	77	20 419	20 882	279	463
z toho obchodní společnosti ve vlastnictví krajských, městských úřadů	23	13 139	13 106	271	-33
Ostatní centrální orgány	3	2 485	2 463	799	-22
C e l k e m	169	97 254	98 317	4 149	1 063

¹⁾ odpovídá počtu nemocnic-právních subjektů, které odevzdaly statistický výkaz (včetně ukončených zařízení v průběhu sledovaného období)

Rozložení nemocnic podle dosaženého hospodářského výsledku

Nemocnice s hospodářským výsledkem	Počet nemocnic		Podíl na celkovém počtu v %	
	k 31.12.2005	k 31.12.2006	k 31.12.2005	k 31.12.2006
	Rezorty celkem			
kladným	130	117	68,4	69,2
záporným	60	52	31,6	30,8
v tom:				
do -10 mil. Kč	45	36	23,7	21,3
-10,1 až -50 mil. Kč	14	16	7,4	9,5
více než -50 mil. Kč	1	0	0,5	0,0
C e l k e m	190	169	100,0	100,0

Struktura nákladů podle jednotlivých položek k 31.12.2006

rezorty celkem

Nemocnice podle zřizovatele	Náklady celkem v mil. Kč	Náklady v mil. Kč na								
		léčiva	zdravot. prostředky	krev	potraviny	energie	služby	osobní náklady	odpisy	další náklady jinde neuvedené ¹⁾
MZ	46 115	4 854	7 205	605	320	1 125	3 287	17 609	3 112	7 998
Kraj (příspěvkové organizace)	23 462	1 494	2 795	294	313	891	1 782	12 017	808	3 067
Obec, město (příspěvkové organizace)	4 773	275	562	42	90	179	412	2 494	205	513
Jiná právnická osoba, církev	20 419	1 315	2 579	239	321	736	2 052	9 359	879	2 939
z toho obchodní společnosti ve vlastnictví krajských, městských úřadů	13 139	990	1 599	193	181	510	1 119	6 359	682	1 506
Ostatní centrální orgány	2 485	161	330	25	25	112	280	997	279	277
C e l k e m	97 254	8 099	13 471	1 206	1 068	3 042	7 813	42 477	5 283	14 794

¹⁾ představují ostatní náklady, které nejsou jednotlivě sledovány, tj. účtová skupina 53 a 59 (daně a poplatky), účtová skupina 54 (ostatní náklady) a další spotřeba materiálu a zboží účtové skupiny 50, nespecifikovaná v uvedených položkách nákladů

Vývoj pohledávek nemocnic z obchodního styku

rezorty celkem

Pohledávky z obchodního styku	k 31.12.2005		k 30.6.2006		k 31.12.2006	
	mil. Kč	podíl v %	mil. Kč	podíl v %	mil. Kč	podíl v %
C e l k e m	14 311	x	13 163	x	11 619	x
Celkem po splatnosti	5 821	100,0	3 326	100,0	2 418	100,0
do 30 dnů	3 460	59,4	1 994	60,0	1 392	57,6
31 - 90 dnů	1 258	21,6	270	8,1	174	7,2
91 - 180 dnů	157	2,7	173	5,2	74	3,1
181 - 360 dnů	147	2,5	158	4,8	115	4,8
nad 360 dnů	799	13,7	731	22,0	663	27,4

Pohledávky nemocnic z obchodního styku podle zřizovatele

rezorty celkem

Nemocnice podle zřizovatele	Pohledávky z obchodního styku v mil. Kč					
	k 31.12.2005		k 30.6.2006		k 31.12.2006	
	celkem	po splatnosti	celkem	po splatnosti	celkem	po splatnosti
MZ	7 032	2 932	6 509	1 672	5 954	1 235
Kraj (příspěvkové organizace)	3 673	1 364	2 992	674	2 616	499
Obec, město (příspěvkové organizace)	648	301	600	211	494	159
Jiná právnická osoba, církev	2 643	1 093	2 798	716	2 317	492
Ostatní centrální orgány	314	131	263	52	239	33
C e l k e m	14 311	5 821	13 163	3 326	11 619	2 418

Vývoj závazků nemocnic z obchodního styku

rezorty celkem

Závazky z obchodního styku	k 31.12.2005		k 30.6.2006		k 31.12.2006	
	mil. Kč	podíl v %	mil. Kč	podíl v %	mil. Kč	podíl v %
C e l k e m	15 357	x	12 586	x	13 028	x
Celkem po splatnosti	6 968	100,0	4 250	100,0	3 834	100,0
do 30 dnů	1 652	23,7	1 410	33,2	1 408	36,7
31 - 90 dnů	2 030	29,1	1 275	30,0	1 197	31,2
91 - 180 dnů	1 462	21,0	835	19,6	671	17,5
181 - 360 dnů	1 385	19,9	517	12,2	379	9,9
nad 360 dnů	438	6,3	213	5,0	179	4,7

Závazky nemocnic z obchodního styku podle zřizovatele

rezorty celkem

Nemocnice podle zřizovatele	Závazky z obchodního styku v mil. Kč					
	k 31.12.2005		k 30.6.2006		k 31.12.2006	
	celkem	po splatnosti	celkem	po splatnosti	celkem	po splatnosti
MZ	8 012	3 079	5 849	1 045	6 651	1 012
Kraj (příspěvkové organizace)	3 766	2 190	3 167	1 746	3 082	1 589
Obec, město (příspěvkové organizace)	549	265	527	214	489	183
Jiná právnická osoba, církev	2 758	1 243	2 824	1 046	2 604	876
Ostatní centrální orgány	271	190	219	198	202	173
C e l k e m	15 357	6 968	12 586	4 250	13 028	3 834

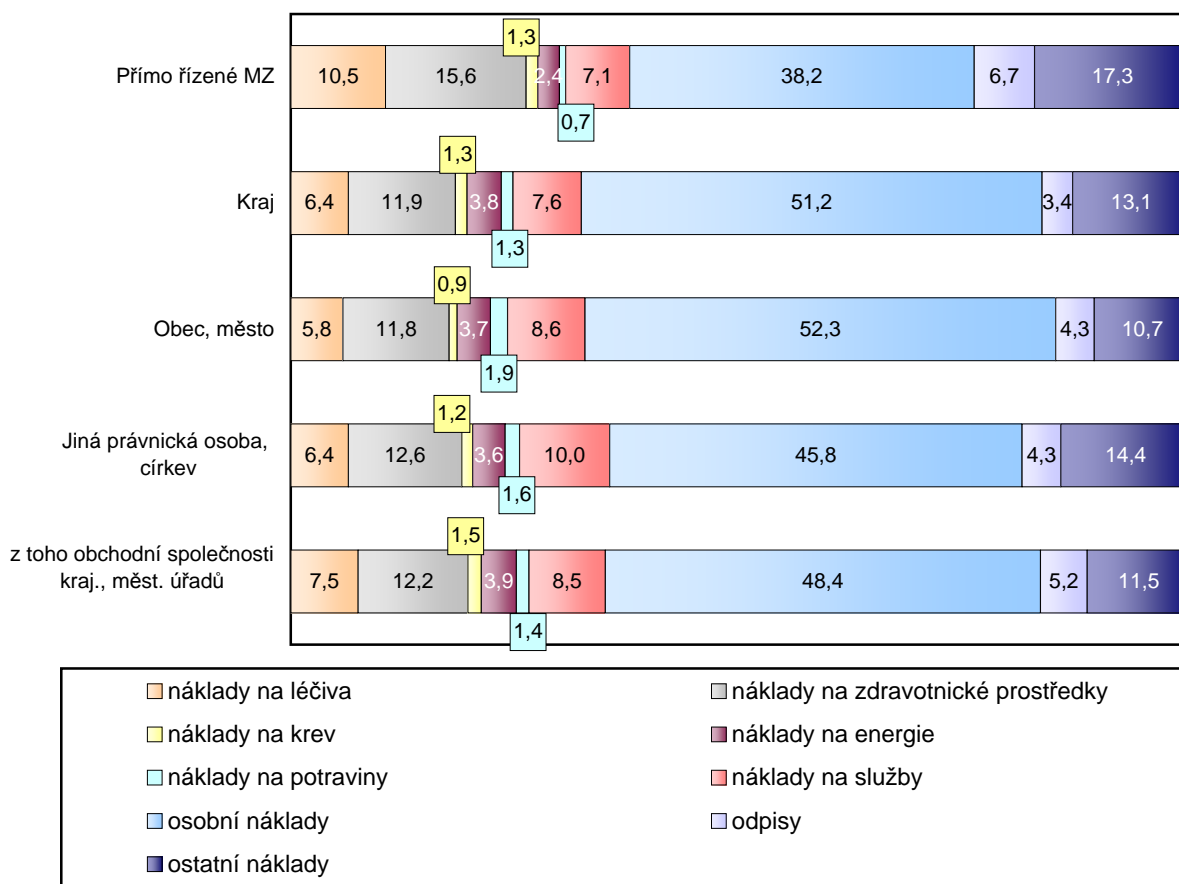
Vybrané ekonomické ukazatele nemocnic podle krajů

rezorty celkem

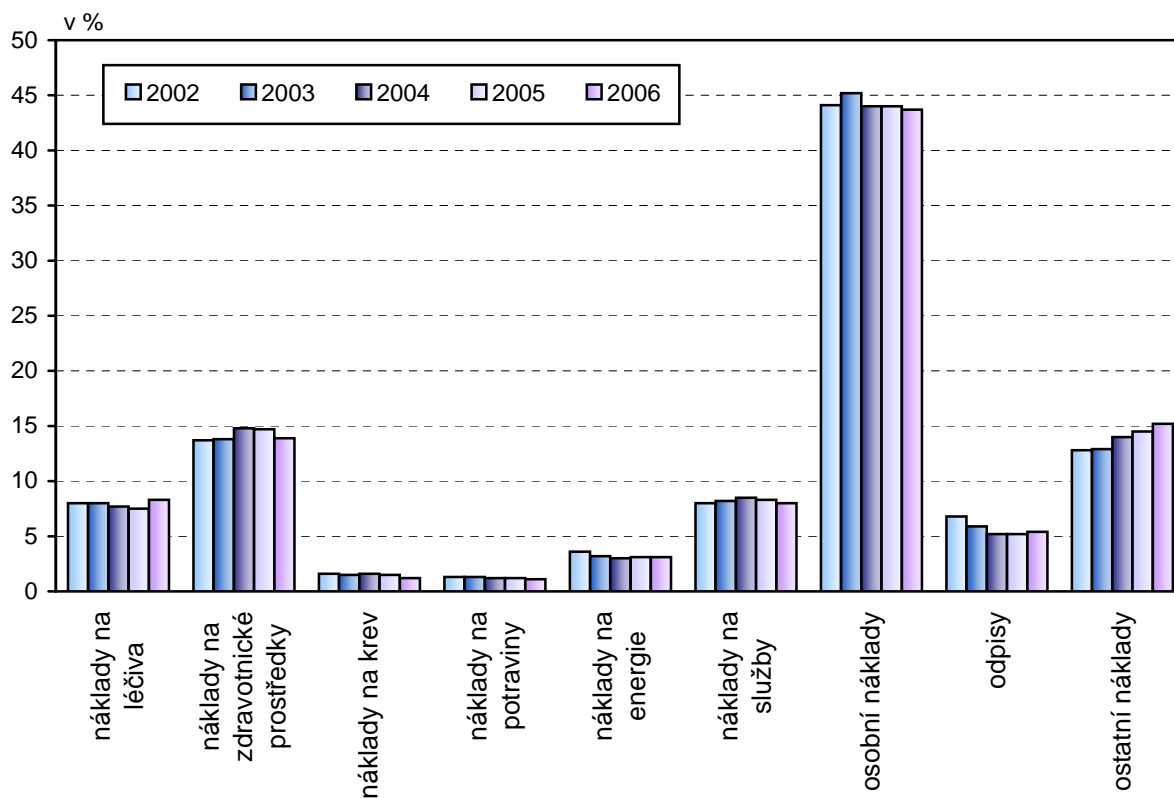
Kraj	Počet nemocnic ¹⁾	Náklady	Výnosy	Hospodářský výsledek	Pohledávky z obchodního styku		Závazky z obchodního styku	
					celkem v mil. Kč	po lhůtě splatnosti v %	celkem v mil. Kč	po lhůtě splatnosti v %
		v mil. Kč						
Hl.m.Praha	24	26 643	27 087	443	3 406	20	3 633	20
Středočeský	17	6 271	6 357	86	592	30	719	48
Jihočeský	10	4 869	4 904	34	609	10	332	18
Plzeňský a Karlovarský	11	6 003	6 006	3	697	34	911	7
Ústecký	18	5 329	5 403	73	563	23	481	38
Liberecký	7	3 273	3 236	-37	403	27	540	52
Královehradecký	10	5 826	5 765	-61	651	5	650	25
Pardubický	9	2 989	2 904	-85	310	26	683	69
Vysočina	5	3 031	3 060	29	351	20	346	55
Jihomoravský	20	12 804	12 851	46	1 704	18	1 844	30
Olomoucký	9	5 866	6 006	140	706	26	820	37
Zlínský	10	3 434	3 434	1	421	21	555	38
Moravskoslezský	19	10 915	11 305	390	1 204	21	1 512	18
C e l k e m	169	97 254	98 317	1 063	11 619	21	13 028	29

¹⁾ odpovídá počtu nemocnic-právních subjektů, které odevzdaly statistický výkaz (včetně ukončených zařízení v průběhu sledovaného období)

Struktura nákladů nemocnic rezortu zdravotnictví k 31.12.2006 podle zřizovatele (v %)

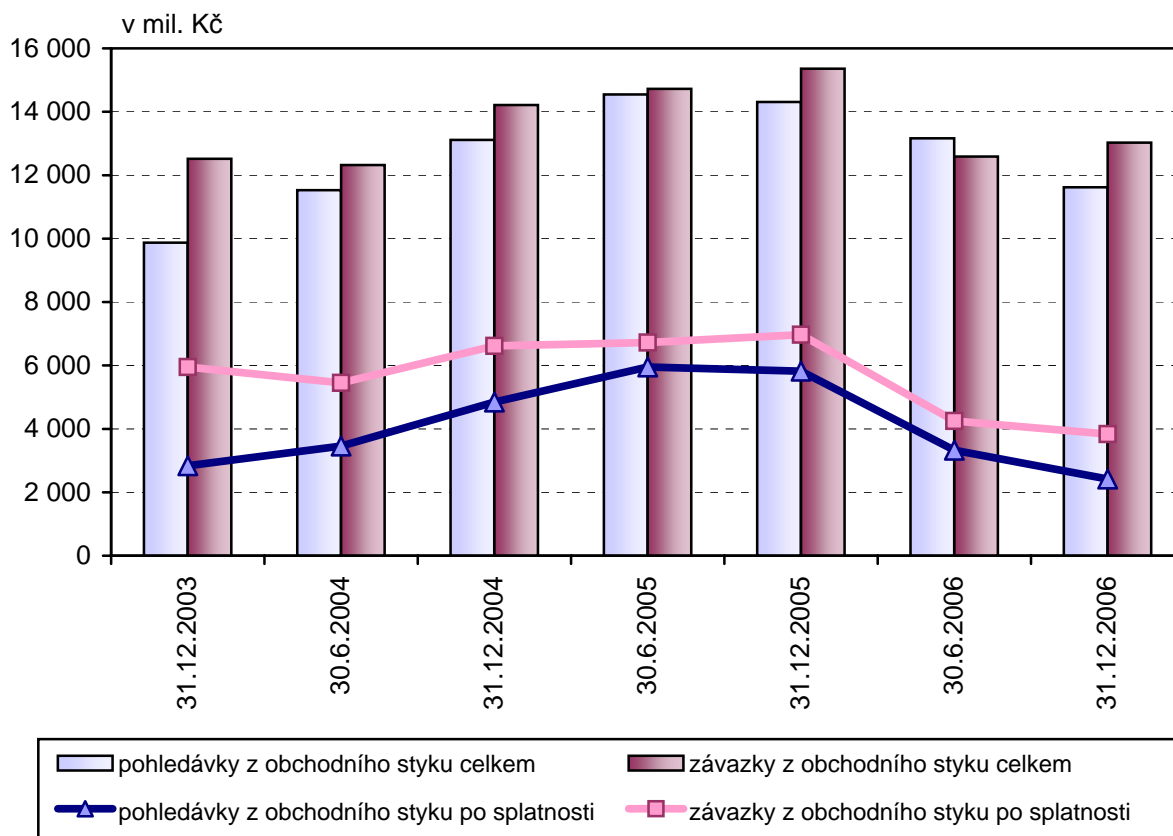

Vývoj podílu jednotlivých nákladových položek nemocnic

Vývoj pohledávek a závazků nemocnic z obchodního styku

Meziroční porovnání pohledávek a závazků nemocnic z obchodního styku po prošlé lhůtě splatnosti

